

EUREGIO WERKBUCH NIEDERLÄNDISCH

Kapitel 7: Auf der Straße

A) Bij rood ...

1.

Luister naar de volgende dialoog.

Beantwoord *na* het luisteren de vragen.

a) Welche Personen sprechen?

A 2 Männer, etwa 40 oder älter

B 1 Mann und 1 Jugendlicher

C 2 Männer, uralt

b) Gibt es noch weitere Fußgänger bei der Ampel als die beiden Sprecher?

A Ja

B Nein

'Beweis' für diese Antwort: .....

.....

c) 'Meneer, 't is nu *weer* rood ...' heißt es am Schluss. Wieso 'weer'?

.....

2.

Is dit een serieuze dialoog?

Ja/Nein, denn .....

.....

3.

Controleer je antwoorden met behulp van de tekst op de volgende bladzijde.

Lees dan met z'n tweeën de dialoog luid op – met zoveel mogelijk show!

4.

Lees de onderstaande situatie:

Stellen Sie sich vor: Der andere überquert am Ende tatsächlich die Straße. Direkt auf einen Polizisten zu, der dort zufällig vorbeikommt.

Es entspinnt sich ein kurzes Gespräch.

Hoe loopt dit gesprek? Schrijf beide rollen:

Politieagent(e): Ogenblik meneer.

De ander: Ja, wat is er? Ik heb haast, ik moet naar m'n werk.

Politieagent(e): ...

...

[tapescript 'Bij rood ...']

De een: Meneer, 't is rood!

De ander: Nou en? Dat zie ik ook wel! Bent u soms de slimste thuis?

De een: Bij rood moet u niet oversteken.

De ander: Ik hoor u wel. Hoezo? Iedereen steekt toch over. Ik wil ook oversteken. Dat kan toch best? De andere mensen kunnen dat ook? Waarom kan ik dat dan niet doen?

De een: Dat is verboden. Daarom kunt u dat beter niet doen.

De ander: Wat een onzin. Ik wil oversteken, dus ik ga oversteken.

De een: Nee!

De ander: O jawel. Wilt u mij soms tegenhouden?

De een: Let op: het is groen!

De ander: Niets mee te maken! Wilt u mij soms tegenhouden? *Dat* wil ik van u weten. Dan moet u niet zeggen, dat het groen is. Dat is geen antwoord op mijn vraag.

De een: Ja maar – het is **groen**. Wilt u alstublieft naar mij luisteren? **HET IS GROEN**.

De ander: Nou en! Dat heeft u nu al drie keer gezegd. Maar nog steeds moet u mijn vraag beantwoorden. Of wilt of kunt u dat niet?

De een: Moet je dat nu toch zien, mensen. Deze meneer wil antwoord op zijn vraag. Wat een onzin! Trouwens – *wat* wilt u nu eigenlijk weten? We kunnen hier toch niet **blijven** staan?

De ander: Nee. Ik moet naar mijn baan. Anders moet ik nog bellen dat ik later kom. Dat brutale gevraag ...

De een: Ik verzoek u een beetje beleefd te blijven. Ik schreeuw toch niet tegen u?

De ander: Ik zie geen aanleiding nog langer hier te blijven. Tot ziens, meneer. Ik ga!

De een: Meneer, 't is nu weer rood ...

B) De weg vragen/wijzen

1.

Je bent in de binnenstad van Nijmegen – zie de kaart hierboven.

Je bevindt je op de Waalkade, bij de Lage Markt (linksboven op de kaart).

Waar kom je met de volgende routebeschrijving? Kruis aan op de kaart hierboven.

U gaat langs de Waalkade, richting Waalbrug. U neemt dan de eerste straat rechts. Daarna direct weer links. Dan steeds rechtdoor, tot de T-splitsing. Daar gaat u rechtsaf, en gaat u steeds rechtdoor. Links ziet u een grote parkeerplaats. U passeert de Burchtstraat en gaat de volgende straat rechts. Dan loopt u recht op uw doel (= Ziel) af.

2.

Je **hoort** nu 3 routebeschrijvingen. Je bevindt je nog steeds op de *Waalkade*, bij de *Lage Markt* (linksboven op de kaart).

Waar kom je uit? Luister goed, eventueel meerdere keren.

Vul het doel in.

a) route 1 – *Ziel*: .....

b) route 2 – *Ziel*: .....

c) route 3 – *Ziel*: .....

3.

a) Controleer je antwoorden met behulp van de tekst op de volgende bladzijde.

b) Maak dan een lijstje met handige route-woorden:

'route-woorden' NL	'route-woorden' D
<i>rechtdoor</i>	geradeaus
...	...

4.

Nu jullie. Werk eerst alleen.

a) Bereid 3 routes voor. Noteer hoe je dat in het Nederlands zegt en waar je uitkomt.

b) Dan samen met je partner. De één beschrijft een route, de ander noteert hem op de kaart. Wissel een paar keer van rol. Werk alle voorbereide routes af.

[Tip: Neem eventueel de routebeschrijvingen op cassette op, beluister ze en breng samen verbeteringen aan! Geef de cassette aan je docent(e) ter evaluatie ...]

[tapescrript routes]

Route 1

Het is niet ver. U gaat hier de Lage Markt langs. Dan neemt u de tweede straat links. Let op – u kunt al eerder links, maar dat loopt dood. Dan gaat u schuin rechts, linksaf de Grote Markt op, en dan bent u er.

Route 2

De kerk? Dat is simpel. Rechtdoor de Waalkade langs, dan de eerste straat rechts, de Grotestraat in. Je komt dan vanzelf bij het Waaggebouw. Daar ga je rechts en dan zie de toren wel. Kan niet missen!

Route 3

Oei – even denken. U gaat het beste een eindje richting Waalbrug, gewoon hier langs de Waalkade. Dan komt u vanzelf bij het Valkhof – dat is een heel bekend monument. Staat wel aangegeven. Direct vóór het Valkhof gaat u rechtsaf, omhoog. Als u boven bent loopt u rechtdoor. Links ziet u het museum. Als u tijd hebt, moet u daar vast eens gaan kijken, het is heel interessant. U loopt dan links het Kelfkensbos op. Na 30 meter is er een poort tussen de huizen. Daar is de parkeerplaats waar uw auto staat.

C) Typisch Nederlands?

1. Parkeren in Nijmegen

- a) Luister naar het volgende korte gesprek en lees de tekst mee. Noteer wat er in wordt gezegd over parkeren in Nijmegen. In de illustratie op de volgende pagina vindt u ook nog informatie.

D: Bitte, können Sie mir vielleicht helfen? Wie kriegt man hier 'nen Parkschein?

NL: Ik kan niet goed Duits spreken, sorry. Kunt u Nederlands verstaan?

D: Kein Problem, ich verstehe schon ein bisschen Niederländisch.

NL: Goed. Nou kijk – in de parkeerautomaten hier in de buurt kun je niet met euromunten betalen. Je moet een speciale chipkaart hebben of een creditkaart of bankpas.

D: Tja – aber wo kriegt man so 'ne Karte? Ich habe die Dinger nicht dabei.

NL: Die kunt u kopen: op het postkantoor, bij allerlei winkels en in de grote parkeergarages. Maar dat is wel duur, hoor.

D: Das ist 'n Ding! Wie soll man das als Ausländer wissen?

NL: Het is echt onzin. Wij in Nijmegen willen dit ook niet. Maar de stad heeft het toch zo beslist – idioten! Ze komen er nu langzaam van terug omdat de klanten wegblijven en liever ergens anders hun inkopen doen. Eigen schuld, dikke bult!

D: Wo ist so 'ne Verkaufsstelle?

NL: Kom – ik help u wel. Hoe lang wilt u hier staan?

D: Drei Stunden.

NL: Geeft u mij 6 euro, dan koop ik voor u 'n parkeerkaartje met mijn chipknip.

D: Wunderbar – finde ich toll von Ihnen.

NL: Zo erg zijn wij Nederlanders niet, hoor. Alleen met voetballen.

D: Na – danke schön!

Ihre Notizen: Parken in Nijmegen

...

CITYChip® Nijmegen - Microsoft Internet Explorer

Adres: http://www.citychip.nl/paspark.asp

Google: nijmegen parkeren

CITYChip® NIJMEGEN vrijdag 23 januari 2004

en fun in heel Nijmegen. Kijk verder op de site voor deelnemers, aanbiedingen, nieuwe, prijzavragen en !

... GRATIS in de CITY Parkeren?

Voor parkeren e.d. kunt u uw CITYChip® kaart met ieder gewenst saldo tot een maximum van € 100,- laten opwaarderen bij de aan het CITYChip® programma deelnemende winkeliers. U kunt steeds dezelfde pas blijven gebruiken. Uw pas kan steeds opnieuw worden opgeladen voor eindelijk pasparkeren in alle parkeergarages in Nijmegen. U kunt natuurlijk ook met uw gespaarde Citys gratis parkeren.

HOE WERKT DE PARKEERAUTOMAAT IN DE PARKEERGARAGE?

1. Stop uw parkeerkaartje in de betaalmodule (bedrag wordt zichtbaar).
2. Kies uw betaalwijze en bevestig dit door op "OK" te drukken.
3. Stop uw pas in de betaalmodule. Volg de aanwijzingen in het scherm van de betaalmodule.
4. Bevestig de betaling door op "ja" te drukken.
5. Neem uw pas uit de automaat.
6. Neem uw parkeerkaartje uit de automaat om uit te rijden. Klaar!

Let op!
Een uitzondering hierop is parkeergarage Marienburg. Hier moet u de parkeerkosten vooraf betalen. De parkeerautomaten zijn identiek aan de parkeerautomaten op straat en op de parkeerterreinen.

PARKEREN IN NIJMEGEN

Het - logo geeft aan waar u met uw CITYChip kunt betalen.

Parkeergarage	Prijzen / openingstijden
 Hezelstraat / Eiermarkt	€ 1.75 per uur - € 5.30 per dag - maandag tot en met zaterdag van 08.00 tot 19.00 uur - donderdag- en andere koopavonden van 19.00 tot 22.00 uur - zondag gesloten, koopzondag van 10.00 tot 19.00 uur
 Keitkensbos	€ 1.75 uur - € 5.30 per dag - maandag tot en met zaterdag van 08.00 tot 04.00 uur - zondag van 12.00 tot 04.00 uur - koopzondag van 10.00 tot 04.00 uur
 Marienburg	€ 1.75 per uur - € 5.30 per dag Doorlopend geopend

KAARTHOUDERS
CITYCHIP AANVRAGEN
GEGEVENS AANMELDEN

VOORDEEL AANBIEDINGEN
UITLEGG CITYCHIP
DEELNEMERS
KLANTENSERVICE
PARKEREN

NIJMEGEN
NIEUWS
UIT-AGENDA

BE SMART WIN EEN ...

b) In het gesprek in a werd het al gezegd: het experiment met de chipkaart is niet populair in Nijmegen. In juli 2003 verscheen deze mededeling op de website van Nijmegen (www.nijmegen.nl):

Nijmegen kan weer parkeren met muntgeld

11-07-2003 • In het centrum van Nijmegen kunnen automobilisten binnenkort weer met muntgeld betalen voor een parkeerplaats. Daarmee komt de gemeenteraad helemaal terug op een besluit van twee jaar geleden om parkeergeld alleen nog maar te innen via chipknip of creditcard.

Vorig jaar werden op initiatief van de SP alle parkeergarages al voorzien van muntautomaten. Nu komen de muntautomaten ook terug op de parkeerplaatsen Josephhof, Wedren, Nassausingel en Waalkade.

Wat is de kern van dit bericht?

.....

.....

.....

.....

2.

Fietsen is gezond ...

Je *moet* het wel opmerken in Nederland: ze fietsen er massaal.

Hier vind je een korte tekst op de website van een bekende organisatie:

www.fietsennaarhetwerk.nl .

a) Lees de tekst door en onderstreep wat je interessant of belangrijk vindt.

b) Vat in het Duits heel kort samen, om wat voor een actie het hier gaat:

c) Is zo'n actie ook in Duitsland denkbaar? En: zou je er aan meedoen?

Ja/Nein, denn .....

.....

3. *kaesekoepfe.de*

Starten Sie die CD-Rom 'kaesekoepfe.de', die zu dieser Unterrichtsreihe gehört. Die Startdatei steht auf der CD-Rom und heißt: 'start.exe'. Doppelklicken Sie darauf, wählen Sie dann F und checken Sie, was dort über das Thema 'Fiets' steht.

Passen die hier gegebenen Informationen zu denen der vorangehenden Texte - direkt und/oder indirekt?

Ja/Nein, denn .....

.....

4. Ojee – ojee

a) Hieronder staan 8 korte tekstfragmenten – door elkaar. Zet ze in de juiste volgorde. Noteer de nummers: 1 t/m 8.

	a) Even later komt de eigenaar van de beschadigde auto, leest het briefje en wordt verschrikkelijk kwaad.
	b) Op de parkeerplaats is het op dat moment erg druk. Verscheidene mensen komen kijken, wat er is gebeurd. De bestuurder van de BMW stapt uit.
	c) Hij heeft haast, zegt hij, en kan niet wachten tot de eigenaar van de andere auto terug komt. Dus moet hij iets anders bedenken. Daarom wil hij een briefje onder de ruitenwisser van de beschadigde auto doen.
	d) Een tijdje geleden zie ik het volgende: een automobilist zet z'n BMW op de parkeerplaats bij het Kelfkensbos erg dicht naast de auto van z'n buurman.
	e) Bij het weggrijden raakt hij de spiegel van de andere auto. Dat is natuurlijk niet zo slim. De spiegel breekt met een luide knal af. Bovendien zit er een flinke deuk in één van de deuren.
	f) In Nijmegen botst er wel eens iemand tegen je auto op. Dat kan gebeuren. En als je weet wie dat gedaan heeft, is het niet zo erg: de verzekering regelt de schade meestal wel. Maar soms loopt het anders.
	g) Op het briefje stond namelijk: "Hier staan veel mensen, die denken, dat ik mijn adres opschrijf, maar dat doe ik niet, haha!"
	h) En zo gebeurt het ook. Hij pakt een blocnote, schrijft iets op, stopt het briefje onder de ruitenwisser, stapt weer in z'n BMW en rijdt weg. Dat is aardig van hem, denken de toeschouwers. Lang niet iedereen is zo netjes.

b) Klaar? Vergelijk het resultaat met de tekst op de volgende bladzijde.

[sleutel]

In Nijmegen botst er wel eens iemand tegen je auto op. Dat kan gebeuren. En als je weet wie dat gedaan heeft, is het niet zo erg: de verzekering regelt de schade meestal wel. Maar soms loopt het anders.

Een tijdje geleden zie ik het volgende: een automobilist zet z'n BMW op de parkeerplaats bij het Kelfkensbos erg dicht naast de auto van z'n buurman.

Bij het weggrijden raakt hij de spiegel van de andere auto. Dat is natuurlijk niet zo slim. De spiegel breekt met een luide knal af. Bovendien zit er een flinke deuk in één van de deuren.

Op de parkeerplaats is het op dat moment erg druk. Verscheidene mensen komen kijken, wat er is gebeurd. De bestuurder van de BMW stapt uit.

Hij heeft haast, zegt hij, en kan niet wachten tot de eigenaar van de andere auto terug komt. Dus moet hij iets anders bedenken. Daarom wil hij een briefje onder de ruitenwisser van de beschadigde auto doen.

En zo gebeurt het ook. Hij pakt een blocnote, schrijft iets op, stopt het briefje onder de ruitenwisser, stapt weer in z'n BMW en rijdt weg. Dat is aardig van hem, denken de toeschouwers. Lang niet iedereen is zo netjes.

Even later komt de eigenaar van de beschadigde auto, leest het briefje en wordt verschrikkelijk kwaad.

Op het briefje stond namelijk: "Hier staan veel mensen, die denken, dat ik mijn adres opschrijf, maar dat doe ik niet, haha!"

D) Taal onder de loep

1. Falsche Freunde

Falsche Freunde	
Niederländisch	Deutsch
aanleiding	Anlass, Veranlassung; <i>nicht</i> Anleitung
aardig	nett; <i>nicht</i> artig oder brav
baan	Arbeitsstelle; <i>nicht</i> Bahn
bekwaam	fachkundig; <i>nicht</i> bequem
beleg	Belag, <i>nicht</i> Beleg
bellen	anrufen; <i>nicht</i> bellen
brutaal	frech, unverschämt; <i>nicht</i> brutal
bonbon	Praline; <i>nicht</i> Bonbon
deftig	vornehm; <i>nicht</i> deftig
durven	sich trauen; <i>nicht</i> dürfen
gekocht	gekauft; <i>nicht</i> gekocht
milieu	Umwelt; <i>nur ganz selten</i> Milieu
mogen	dürfen; <i>nicht</i> mögen
opzeggen	kündigen; <i>nur selten</i> aufsagen
slim	schlau; <i>nicht</i> schlimm
verzoeken	bitten; <i>nicht</i> versuchen oder probieren

Suchen Sie in diesem Kapitel Beispiele dieser sogenannten 'falschen Freunde' – Wörter, die auf Deutsch ähnlich aussehen wie auf Niederländisch.

Notieren Sie das Ergebnis in die Tabelle:

[Achtung: Sie werden nicht alle Wörter aus der Liste zurückfinden. Andererseits: Sie finden bestimmt einige 'falsche Freunde', die nicht in der Liste stehen!]

<i>Niederländisch</i>	<i>Deutsch</i>

2. *kunnen – moeten – willen*

Wie im Deutschen gibt es auch im Niederländischen Verben, die etwas abweichen von der Norm. Sie sind z.B. im Deutschen unregelmäßig und im Niederländisch völlig normal und umgekehrt. Hier drei Beispiele. Bitte durchlesen und unten die Bedeutung hinzuschreiben:

*Wij **kunnen** vandaag niet naar Nijmegen komen. - Gisteren **konden** jullie ook al niet!
 Dat klopt! Vandaag **moeten** we naar cursus. - Gisteren **moesten** jullie toch niet naar cursus?
 Morgen **willen** we echt komen. - Oh, dus gisteren **wilden** jullie niet komen?*

Dus:

- *kunnen: ik kan/wij kunnen = ...*
- *moeten: ik moet/wij moeten = ...*
- *willen: ik wil/wij willen = ...*

a) Suchen Sie im Textmaterial dieses Kapitels Beispiele und ergänzen Sie die Übersicht:

	kunnen	moeten	willen
ik	<i>kan</i>	<i>moet</i>	<i>wil</i>
jij			
u			
hij/zij			
wij	<i>kunnen</i>	<i>moeten</i>	<i>willen</i>
jullie			
zij			

b) *kunnen – moeten – willen*

Füllen Sie möglichst viele passende Gegenwartsformen aus:

1. Bij rood ..... u niet oversteken.
2. Dat ..... je beter niet doen.
3. U ..... mij toch niet tegenhouden!
4. Ik heb geen tijd, ik ..... naar mijn werk.
5. Wat ..... je weten?
6. Zij lopen verkeerd. Ze ..... hier rechtsaf gaan, maar ze ..... linksaf.
7. Jullie ..... beslist eens kijken aan de Waalkade.
8. Hoe laat ..... jullie in Nijmegen zijn?
9. Je ..... hier het beste rechtdoor gaan.
10. De werknemers van Akzo Nobel ..... meedoen aan de campagne 'Fietsen naar het werk'.
11. Dat gaat zo niet. Zij ..... iets anders bedenken.
12. Het is niet erg. Zoiets ..... gebeuren.
13. De man heeft haast. Hij ..... niet wachten.
14. Door rood rijden in Nijmegen is niet slim. Je ..... geflitst worden. Dan ..... je veel geld betalen, minstens 150 euro!
15. Mensen ..... meer rekening houden met elkaar. Dat is voor iedereen plezieriger!
16. Oei! Ik ben tegen de auto naast me gebotst. Wat ..... ik doen?
17. Vlug! Wij ..... weg. De trein gaat om twee uur en het is al half twee!
18. Politieagenten ..... soms heel vriendelijk zijn.
19. Ik ..... vandaag niet zwemmen. Het water is te koud!
20. Hij twijfelt wat hij ..... doen: thuisblijven of uitgaan?